

Total No. of Questions : 6]

SEAT No. :

PA-2887

[Total No. of Pages : 6]

[5956]-210

M.Com. I

209 : CO-OPERATION AND RURAL DEVELOPMENT

International Co-Operative Movement

(2019 Pattern) (Semester - II) (Special Paper - III) (Group D)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 60]

Instructions to the candidates:

- 1) Question No. 1 and Question No. 6 are compulsory.**

2) Solve any 3 questions from Q.No. 2 to Q.No. 5.

3) Figures to the right side indicate full marks.

Q1) Fill in the blanks by selecting suitable choice (any 6 out of 8) : [6]

P.T.O.

Q2) Explain the impact of industrial revolution on co-operative movement in Great Britain. [14]

Q3) Explain the role of co-operatives in socialistic system. [14]

Q4) Explain the challenges of Co-operatives posed by globalisation. [14]

Q5) Evaluate the progress of Israeli Co-operatives movement. [14]

Q6) Write short notes (any 2 out of 4) : [2 × 6 = 12]

- a) Problems in global Co-operatives movement.
- b) Nature of Co-operation.
- c) Suggestions for reforming Co-operatives.
- d) Co-operation in mixed economy.

Total No. of Questions : 6]

PA-2887

[5956]-210

M.Com. I

209 : CO-OPERATION AND RURAL DEVELOPMENT

International Co-Operative Movement

(2019 Pattern) (Semester - II) (Special Paper - III) (Group - D)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास]

[एकूण गुण : 60

सूचना:

- 1) प्रश्न क्रमांक 1 व प्रश्न क्रमांक 6 सोडविणे अनिवार्य आहे.
- 2) प्रश्न क्रमांक 2 ते प्रश्न क्रमांक 5 यापैकी कोणतेही 3 प्रश्न सोडविणे.
- 3) उजवीकडील अंक पुर्ण गुण दर्शवितात.
- 4) संदर्भासाठी मूळ प्रश्न पत्रिका पाहावी.

प्रश्न 1) योग्य पर्याय निवडून रिक्त जागा भरा (8 पैकी कोणतेही 6) : [6]

- अ) हे जगातील सहकारी कृषी संवर्धन पत चलवलीचे जन्मस्थान आहे.
i) भारत	ii) ब्रिटन
iii) जपान	iv) जर्मनी
- ब) यांच्या मते “सहकारी संख्या भांडवलशाही पासून समाज वास्तव शेवटी साम्यवादाच्या रूपांतरित होण्यास मदत करू शकते.”
i) जे. बी वारबेसे	ii) हेरिक
iii) व्हि. एल मेहता	iv) लेनिन
- क) 1904 च्या कायदयातील उणीवा या कायदयातून काढून टाकण्यात आल्या.
i) सहकारी संस्था कायदा 1912	ii) मॉडेल सहकारी कायदा
iii) घटना दुर्स्ती विधेयक	iv) कंपनी कायदा 1956
- ड) चीनी सहकारी चलवल मध्ये सूख झाली.
i) 1922	ii) 1920
iii) 1921	iv) 1902

- य) शहरी सहकारी बँका वेतन मिळवणाऱ्या संस्था, बचत गट व पतसंस्था ही
हयांची उदाहरणे आहेत.
- i) कृषी पतसंस्था
 - ii) सहकारी घाऊक संस्था
 - iii) बिगर कृषी पतसंस्था
 - iv) i) आणि ii) दोन्ही
- र) UNICOOP ही सहकारी संस्था संबंधित आहे.
- i) जपान
 - ii) चीन
 - iii) भारत
 - iv) यूएसए
- ल) नाफेड म्हणजे (NAFED)
- i) राष्ट्रीय कृषी सहकारी विपणन महा संघ
 - ii) राष्ट्रीय कृषी व मत्स्य विपणन महासंघ
 - iii) नॅशनल असोसिएशन ऑफ फिशरीज मार्केटिंग फेडरेशन
 - iv) नॅशनल एपेक्स फेडरेशन
- व) अमेरीके मध्ये या वर्षी पतसंस्था स्थापन करण्यात आल्या.
- i) 1908
 - ii) 1910
 - iii) 1900
 - iv) 1980

प्रश्न 2) ग्रेट ब्रिटनमधील सहकारी चळवळीचा उदय आणि वृद्धीची थोडक्यात रूपरेषा दया. [14]

प्रश्न 3) समाज वादी व्यवस्थेतील सहकारी संस्थाची भुमिका स्पष्ट करा. [14]

प्रश्न 4) जागतिकीकरणाने सहकारी चळवळी पुढे निर्माण केलेली आव्हाने स्पष्ट करा. [14]

प्रश्न 5) इस्त्रायली सहकारी चळवळीच्या प्रगतीचे मूल्यांकन करा. [14]

प्रश्न 6) टिपा लिहा (कोणत्याही 2)

[12]

- अ) जागतिक सहकारी चळवळीतील समस्या
- ब) सहकाराचे स्वरूप
- क) सहकारी संस्थामध्ये सुधारणा करण्याच्या सूचना
- ड) संमित्रा अर्थव्यवस्थेतील सहकार

□□□

SPPUQuestionPapers.com